

Dla trzech odważnych  
braci – Talona,  
Rubena i Beau  
• Carla •

Dla Seren i Elsie,  
które kochają  
przyrody na dworze  
• Cath •

# Chodź na dwór!

## Praktyczne ćwiczenia z przyrody

Carla McRae, Catherine Ard

przełożyła Paulina Błaszczkiewicz

Tytuł oryginalny: *Let's play outdoors! Exploring Nature for Children*

Ilustracje: Carla McRae

Tekst: Catherine Ard

Original edition conceived, edited and designed by gestalten

Edited by Robert Klanten, Maria-Elisabeth Niebius and Amber Jones

Design and layout by Constanze Hein, Book Book

Research by Polly Jarman

Published by Little Gestalten, Berlin 2020

Copyright © 2020 by Die Gestalten Verlag GmbH & Co. KG

All rights reserved.

For the Polish Edition Copyright © 2022 by Wydawnictwo Kropka

The Polish Edition is published in cooperation with Die Gestalten Verlag GmbH & Co. KG

© for the translation: Paulina Błaszczkiewicz

Wydawczyni: Anna Czech

Redaktorka prowadząca: Izabela Karpiszek

Redakcja: Magdalena Adamska

Korekta: Marta Stochmiątek

Opracowanie graficzne i skład: Adelina Sandecka, formygraficzne.pl, IG: adu.sandecka

ISBN 978-83-67022-45-3

Wydawnictwo Kropka

Imprint Wydawnictwa Marginesy Sp. z o.o.

ul. Mierosławskiego 11a, 01-527 Warszawa

tel. 48 22 663 02 75

a.czech@wydawnictwokropka.com.pl

Warszawa 2022

Wydanie pierwsze

Druk i oprawa: Perfekt, Warszawa



LITTLE  
GESTALTEN

KROPKA

8/9 Dzikie przygody



10/11 Zadbaj o przyrodę

12/13 Przyrodniczy detektywi



16/17 Obserwacja chmur

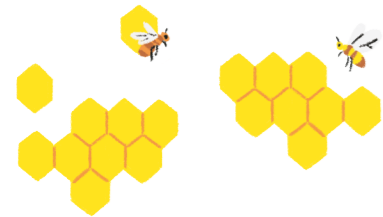


20/21 Inspekcja insektów

14/15 Okienko aparatu



22/23 Pszczoły są potrzebne!



26/27 Leśne bazy



30/31 Opowieści przy ognisku



32/33 Przepisy na ognisko



18/19 Leśne grzechotki



24/25 Drzewne odbitki



28/29 Ognisko



34/35 Spójrz w gwiazdy



36/37 Dowód osobisty drzewa



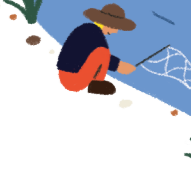
38/39 Wspinaczka po drzewach

40/41 Opowieści drzew

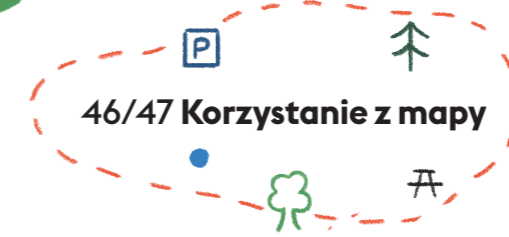
42/43 Tropy zwierząt



44/45 Do wody!



46/47 Korzystanie z mapy



48/49 Szyszkowe karmniki



50/51 Bieg z przeszkodami



52/53 Leśne podchody



# Dziki przygody

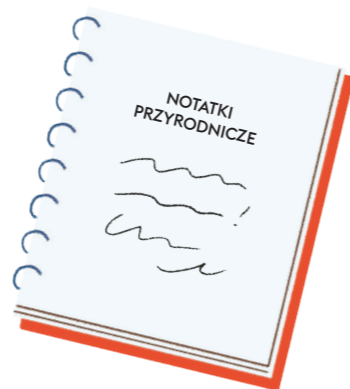
Czy jesteście gotowi zgłębić tajniki przyrody wokół was?

W lesie, w parku, a nawet w ogródku za domem przez cały rok jest wiele do odkrycia. Weź zatem plecak, czapkę z daszkiem albo kapelusz przeciwdeszczowy, zabierz przyjaciół i chodźmy razem poznać dziką przyrodę!

## Ja posługiwać się tą książką

W książce znajdziecie pomysły na rzeczy, które można robić i których można nauczyć się na dworze.

Znajdź swój ulubiony notes. Przyda się do robienia notatek i rysunków poza domem. Poszukaj ikony notatnika w tej książce.



Mieszkańcy lasów i parków dadzą ci wskazówki na temat bezpieczeństwa.



## Zadbaj o bezpieczeństwo

Przestrzegaj tych wskazówek, by bezpiecznie spędzać czas na łonie natury:

- weź ze sobą kogoś dorosłego;
- rozpalanie ognisk, gotowanie i używanie ostrych narzędzi to zadania dla dorosłych;
- załóż buty z przyczepną podeszwą. Po nierównym, mokrym i śliskim podłożu poruszaj się ostrożnie;

- żyjące w niektórych krajach dzikie zwierzęta mogą być niebezpieczne. Zanim wybierzesz się na wyprawę czy kemping, dowiedz się, czy nie występują w twojej okolicy.



## Przygotuj się

Zanim wyruszysz, spakuj wszystko, czego będziesz potrzebować podczas swoich przygód. Nie zapomnij sprawdzić prognozy pogody! Będzie gorąco, mokro czy zimno? Weź odpowiedni strój, by było ci ciepło i sucho.





# Zadbaj o przyrodę

TUP! BRZĘK! TRZASK! Nadchodzą olbrzymy, miażdżąc wszystko swoimi wielkimi stopami i dłońmi! Podczas swoich wypraw nie bądź niezgrabnym olbrzymem. Naucz się szanować miejsce, w którym żyje tak wiele stworzeń – tych dużych i małych.



## Ocal nasze domy

Nie zbieraj kwiatów, roślin, nie odłamuj gałęzi, nie rozbijaj spróchniałych pni. Orzechy, kwiaty, liście, drzewa i owoce są domami i pożywieniem wielu owadów i zwierząt.



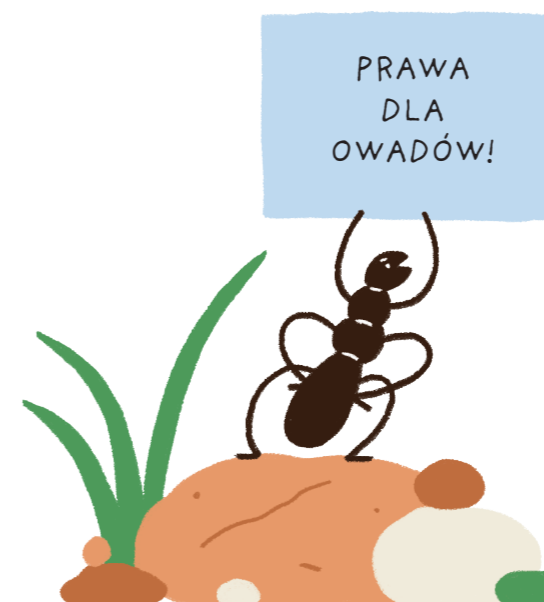
## Nie zostawiaj śmieci

Swoje śmieci wyrzuć do kosza lub zabierz do domu. Opakowania i torebki nie rozłożą się w ziemi i są groźne dla przyrody. Nawet ogryzek jabłka i skórka banana nie powinny zostać tam, gdzie nie rosną jabłonie i bananowce. Niech miejsce po tobie zostanie tak czyste, jakby nigdy cię tam nie było.



## Zamknij bramę

Na wsi stosuj się do znaków. Idąc przez pola, na których pasą się zwierzęta, poruszaj się cicho i spokojnym krokiem, by ich nie przestraszyć. Nie podchodź do nich i zawsze zamykaj za sobą bramy.



## Nie deptaj trawy

Gdy spacerujesz w terenie, trzymaj się ścieżek, by nie podeptać ziół i polnych kwiatów, nie połamać traw i innych roślin.



## Nie przeszkadzaj

Pamiętaj, że poza tobą w przyrodzie żyje wiele innych stworzeń. Zrób im miejsce, nie deptaj, nie kop i nie dotykaj ich domów.





# Przyrodniczy detektywi

Przyroda jest wszędzie! Słyszysz ją, widzisz, dotykasz jej i czujesz jej zapach przez cały rok. Nawet w hałaśliwym mieście da się usłyszeć śpiew ptaków. Wyjdź z domu, otwórz szeroko oczy i uszy i przygotuj się na poznawanie świata przyrody swoimi palcami i nosem!

## Słuchaj!

Co słyszysz, gdy idziesz ulicą? Nasłuchuj śpiewu ptaków, szelestu liści, odgłosu spadających kropel deszczu, bzyczenia pszczoł.

Policz dźwięki ptaków, które słyszysz. Czy potrafisz je naśladować?

## Wąchaj!

Weź głęboki oddech! Aaaaaach. Co czujesz? Świeżo skoszoną trawę czy wilgotne jesienne liście? Igły sosny czy delikatny zapach ziół i kwiatów falujących na wietrze?

Wdychaj różne zapachy po drodze do szkoły. Skąd one pochodzą? Czy są słodkie, drzewne, świeże czy kwiatowe?

## Patrz!

Spójrz w górę i w dół. Rozejrzyj się wokoło. Niebo, korony drzew i rośliny pod twoimi nogami mienią się wszystkimi kolorami tęczy. Obserwuj to, co się porusza – wielkie płynące chmury i małe nasionka niesione przez wiatr.

Potrafisz wskazać pięć rzeczy wokół ciebie, które są zielone?

## Dotykaj!

Wyślij swoje palce na poszukiwanie skarbu. Ile różnych w dotyku powierzchni potrafisz wyczuć? Odkryj szorstkie pnie drzew i gładkie kamyczki, puszysty mech i aksamitne płatki kwiatów.

Znajdź liście, które są miękkie, kłujące, chropowate.

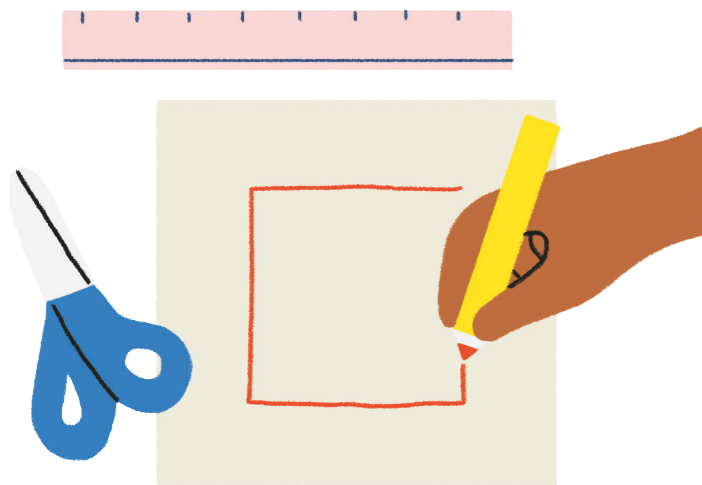
Nie wkładaj nic do buzi!

# Okienko aparatu

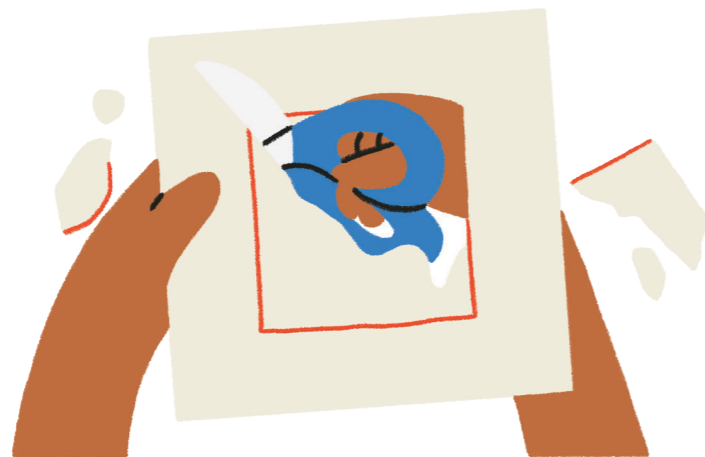
Wykonanie aparatu na niby to bułka z masłem. Nie będzie trzasku migawki i nie powstaną w nim zdjęcia, ale zerkając przez okienko tego aparatu, dostrzeżesz prawdziwe cuda natury.

Potrzebujesz:

- ołówka i linijki,
- kawałka kartonu lub tektury, np. z pudełka po płatkach śniadaniowych,
- nożyczek.



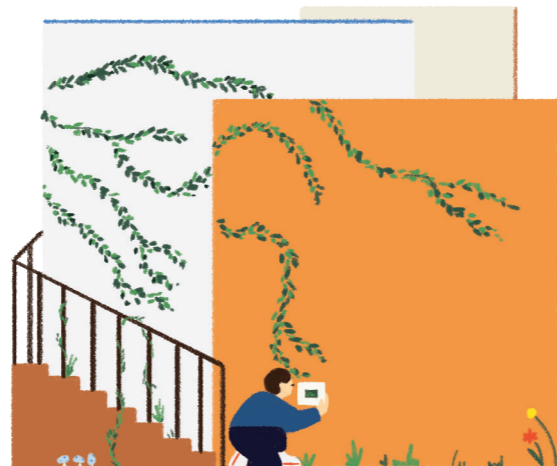
1. Przy pomocy linijki narysuj na środku tektury kwadrat. Wokół niego ma pozostać kilkucentymetrowa ramka.



2. Nożyczkami zrób dziurę w środku tektury, a potem wtnij całe wnętrze kwadratu, by powstało okienko.



3. Weź swój kartonowy aparat, notes, długopis i wyjdź na dwór. Skieruj okienko aparatu na wszystko, co cię zainteresuje.



4. W miastach rośnie wiele dzikich roślin. Poszukaj takich, które wyrastają między płytami chodnika i pną się po ścianach.

Spójrz w górę na drzewa i z bliska pod twoimi nogami. Gdziekolwiek skierujesz aparat, wszędzie znajdziesz coś ciekawego.

Spróbuj użyć aparatu do przyjrzenia się z bliska roślinom i owadom.

- Zrób listę ptaków, owadów i innych małych żyjątek, które udało ci się znaleźć.
- Narysuj mapę miejsc, w których żyją.
- Narysuj, co widzisz przez swój aparat.

Czy potrafisz odnaleźć ścieżki, którymi chodzą mrówki?



Jakie magiczne  
chmurzaste stworzenia  
widzisz na niebie?



Poszukaj chmur:

- delikatnych i podłużnych,
- przypominających rybnie tuski ułożone w rzędkie,
- puszystych i płaskich od spodu
- wielkich i ciemnych, nadciągających z wysoka.

### W ciągłym ruchu

Chmury czasem pędzą po niebie,  
a innym razem przepływają bardzo powoli.  
Obserwując je, poznasz kierunek wiatru. Możesz  
też polizać koniec palca i potrzymać go przez  
chwilę w górze. Strona, po której palec jest  
najchłodniejszy, to kierunek, z którego  
wieje wiatr.

### Słońce czy deszcz?

Białe, puszyste chmury wróżą  
ładną pogodę. Chmury szare lub  
czarne są pełne wody i oznaczają,  
że niedługo zaczną padać.

Gdy jest  
słonecznie,  
załóż ciemne  
okulary i nigdy  
nie patrz prosto  
w słońce.



# Obserwacja chmur

Czy wiesz, że w chmurach można zobaczyć kształty zwierząt?  
Znajdź wygodne i bezpieczne miejsce, połóż się na ziemi  
i popatrz w niebo. Chmury prawie każdego dnia wyglądają  
inaczej.